



Strategi for den frivillige indsats i Nationalpark Thy.

Baggrund

Baggrunden for nærværende strategi findes i hhv. bekendtgørelsen for NPT og Nationalparkplanen 2010 -2016.

Bekendtgørelsens § 3 stk. 11, hedder det som et overordnet mål: "*udviklingen i nationalparken skal ske i et samspil med omgivelserne*", hvor der henvises til udvikling i natur, landskab, kulturhistorie, friluftsliv, formidling og undervisning på et bæredygtigt grundlag.

I nationalparkplanen hedder det i formandens forord: "*For bestyrelsen har det høj prioritet, at der bygges videre på de gode erfaringer med inddragelse af den lokale befolkning. Den lokale opbakning til "vores" nationalpark er det fortsatte grundlag for en positiv udvikling. Fremadrettet vil der blive behov for, at konkrete opgaver løses i et frugtbart samspil mellem lodsejere, parkens ansatte og et korps af frivillige.*"

Inddragelse af frivillige kan betragtes som et princip, som er relevant indenfor alle udviklingsområder. I handlingsplanen er inddragelsen af frivillige konkretiseret i planens pkt. 9: "*Styrke og koordinere formidling og naturvejledning*". Det første konkrete projekt med inddragelse af frivillige er Temacenter Stenbjerg Landingsplads, som for en stor del af tiden bemannes af frivillige formidlere. De frivillige formidlere har gennemført et kursus om formidling i nationalparken og er rekrutteret fra kurset. Udarbejdelse af en strategi for den frivillige indsats i Nationalpark Thy, har til formål at afklare ambitionsniveauet, konkretisere indsatsområder og pege på strategier for involvering af frivillige.

Visionen

Det er Nationalpark Thy´s vision at inddrage frivillige i konkrete opgaver når nationalparkplanen 2010 – 2016 for Nationalpark Thy føres ud i livet. Dette gælder for alle nationalparkens udviklingsmål indenfor natur, landskab, kulturhistorie, friluftsliv, formidling og uddannelse/undervisning. Inddragelse af frivillige er et princip, forstået på den måde, at det altid vurderes, om det er muligt at inddrage frivillige organisationer og enkeltpersoner i nationalparkens projekter. Målet er Nationalpark Thy forbliver "vores" nationalpark ved:

- at bevare og udvikle interessen for og viden om nationalparken.
- at inddrage frivilliges viden og kunnen til gavn for nationalparken.
- at projekter har lokal forankring.
- at inddrage frivillige som ambassadører for nationalparken.

Hvem er de frivillige?

Frivilliges deltagelse vil i høj grad være styret af projektets indhold og forløb, og frivilliges interesse og egne projekter. Der kan være tale om foreninger, institutioner/skoler og enkeltpersoner. (herefter kaldet de(n) frivillige)

Det betyder, at nogle deltager lejlighedsvist, mens andre er fast knyttet til fortløbende projekter, ligesom det vil være forskelligt, hvilken type arbejde den enkelte frivillige ønsker at deltage i.

Gruppen af frivillige vil altid være foranderlig. De fast tilknyttede frivillige som indgår i et kontinuerligt samarbejde med Nationalpark Thy udgør "Frivillig-korpset". Denne



gruppe er involveret i bemanning af Temacenter Stenbjerg Landingsplads og andre formidlingsopgaver.

Frivillige kan både være lokale, gæster, studerende i praktik og udenlandsk udveksling.

Egnede projekter

Inddragelse af frivillige skal ske, når det virker relevant. Det vil sige, når det styrker projektet, giver mening for den frivillige og når projektet ligger indenfor rammen af handlingsplanen og dens målsætninger. Projekter kan være formidling for gæster i nationalparken, naturregistrering, overvågning af stier og faciliteter, praktiske opgaver, naturpleje, udviklingsprojekter, markedsføring på messer, events i nationalparken, uddannelsesprojekter og organisatorisk arbejde. Det organisatoriske arbejde i nationalparkens råd og bestyrelse kan også betragtes som frivilligt arbejde. Initiativet til samarbejde mellem NPT og frivillige kan etableres af begge parter.

Indsatsområder

Herunder med eksempler på tiltag der er afprøvet eller sat i gang.

Formidling

Formidling er et væsentligt område for samarbejde med frivillige.

Det første projekt NPT har sat i gang med satsning på frivillige er bemanning af Temacenter Stenbjerg Landingsplads. De der meldte sig som frivillige i februar 2010 blev tilbudt et "kursus i formidling i Nationalpark Thy", som blev afholdt af VUC Thy-Mors via voksenuddannelsesmidler. Projektet startede i juni 2010.

I takt med at formidlingsnetværket er kommet i gang, vil de frivillige formidlere blive inddraget som guider i NPT på ture.

Markedsføring

Ud over NPT's markedsføring via traditionelle medier, er der gode muligheder for at øge kendskabet til NPT via frivilliges engagement.

En del frivillige har deltaget på NPT's stand på feriemesser i Herning og Bella Centret samt til Ladywalk i Agger. I det omfang det er muligt, vil frivillige deltage og organisere informationsstande ved arrangementer i og udenfor nationalparken.

Projekter markedsføres desuden via samarbejdspartnere, råd og bestyrelse, som markedsfører inden for egne institutioner

Naturpleje

Naturpleje med frivillige har værdi som både naturprojekt og formidlingsprojekt.

Korte veltilrettelagte arrangementer er velegnede til inddragelse af frivillige, fordi det ikke kræver stor forkundskab. Det er velegnet for flere typer frivillige som skoleklasser, turister og den almindelige naturinteresserede.

Ved Stenbjerg Landingsplads er et fortløbende projekt med fjernelse af Rosa rugosa sat i gang i et samarbejde mellem Støtteforeningen Nationalpark Thy, Naturstyrelsen Thy og NPT. Andre projekter kan være rydning af fx bjergfyr og andre træer på klitheden. Disse er eksempler på længerevarende projekter der er let tilgængelig for frivillige, der ønsker at deltage lejlighedsvis.

Eksempler på korte projekter er strandrensningssdage i samarbejde med Asylcenteret.



Friluftsliv og naturoplevelser

Frivillige kan være med til at etablere og vedligeholde faciliteter til gavn for friluftsliv og naturoplevelser. Projekterne etableres i samarbejde med lodsejerne. Eksempler: frivillige fra Støtteforeningen Nationalpark Thy holder opsyn med udvalgte afmærkede stier, og er med til at sikre en god kvalitet. Stiforløb etableres og vedligeholdes i samarbejde med en lokal Rotary klub.

Udveksling

International udveksling er en særlig gruppe af frivillige. Længerevarende udvekslingsophold i Nationalpark Thy forudsætter projekter, der forløber over en længere periode eller flere korte projekter i forlængelse af hinanden, som den frivillige kan deltage i. Egnede projekter udvælges i samarbejde med lodsejere og andre samarbejdspartner. Endelig kan der på længere sigt etableres et samarbejde med andre nationalparker om udvekslingsforløb i flere nationalparker i Danmark. Der kan også blive tale om udvekslingsforløb for frivillige fra NPT til udenlandske nationalparker.

Undervisning

Der er stor interesse for undervisning/kurser i nationalparkrelaterede emner. Undervisning i formidling, natur og kulturhistorie i nationalparken tilrettelægges for at øge viden om NPT og opgradere frivillige formidlers kompetencer. Nye frivillige rekrutteres bla. på disse kurser.

Strategien

Overordnet set er strategien at have særlig fokus på projekter, der skaber samarbejder på tværs af foreninger/frivillige og at have forskellige typer projekter hen over året som:

- Længerevarende projekter med fast tilknytning af frivillige
- Længerevarende projekter med løs tilknytning af frivillige, men med en tovholder.
- Korte projekter eller events

Strategien overfor frivillige er at

- opfordre organisationer, der allerede har et samarbejde med nationalparken til at byde ind med projekter der inddrager frivillige.
- inddrage frivillige på både det organisatoriske og det praktiske niveau, vurderet ud fra den frivilliges kompetence og relevans for projektet.
- afklare gensidige forventninger til samarbejdet.
- hverve frivillige primært via samarbejdspartnere, kurser og ved direkte opfordring.
- udvikle nye projekter i samarbejde med frivillige

Frivillige formidlere skal ikke konkurrere med kommercielle udbydere. Der skelnes mellem offentlige tilgængelige ture, der er gratis for deltageren og bestilte ture for en lukket gruppe mod betaling. Prisen for bestilte ture, med nationalparkens frivillige formidlere som guide, er svarende til taksten for bestilte ture hos områdets øvrige formidlingsinstitutioner. Indtægterne reserveres til at betale udgifter til frivilliges kørsel, aktiviteter og udflugter.



En del råds- og bestyrelsesmedlemmer er efterspurgt som guider på ture i NPT. Det er altid op til det enkelte medlem om man ønsker at tilbyde sig som guide via sekretariatet (og dermed mod betaling) eller ønsker at indgå en aftale som privatperson.

Virkemidler

Samarbejdspartnere og frivillige forventes at have en særlig interesse for nationalparken, og vil derfor tilbydes information via nyhedsbreve for frivillige.

Frivillige fra frivillige-korpset:

- Tilbydes kurser om nationalparkens natur, kulturhistorie, formidling og evt. friluftsliv, som NPT betaler. Andre kurser med relevans for det frivillige arbejde kan tilbydes, som fx sprogkurser. Kurserne arrangeres af samarbejdspartnere eller kursusvirksomheder, og bør designes så det specifikt giver kompetencer til frivilligt arbejde i NPT. Kurserne tilbydes i visse tilfælde offentligt mod betaling.
- Holdes udgiftsneutrale ved betaling af kørepenge (statens lave takst) efter aftale med frivilligkoordinatoren
- Tilbydes tøj (fx fleecetrøje, poloshirt eller vest) med nationalparkens logo
- Tilbydes udflugter.
- Tilbydes evt. udveksling i danske eller udenlandske nationalparker

Nærværende strategiplan er forelagt Nationalparkfondens bestyrelse d. 16. juni 2011